Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (osmo vijeće)

3. rujna 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Roaming u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Europskoj uniji – Uredba (EU) br. 531/2012 – Članak 6.a – Članak 6.e stavak 3. – Obveza davatelja usluga roaminga da automatski primijeni reguliranu tarifu za roaming – Primjena na potrošače koji su se prije stupanja na snagu Uredbe (EU) br. 531/2012 odlučili za posebnu tarifu"

U predmetu C-539/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Landgericht München I (Zemaljski sud u Münchenu I, Njemačka), odlukom od 4. lipnja 2019., koju je Sud zaprimio 15. srpnja 2019., u postupku

Bundesverband der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale Bundesverband eV

protiv

Telefónica Germany GmbH & Co. OHG,

SUD (osmo vijeće),

u sastavu: L. S. Rossi, predsjednica vijeća, J. Malenovský i N. Wahl (izvjestitelj), suci,

nezavisni odvjetnik: E. Tanchev,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Telefónica Germany GmbH & Co. OHG, H. Plassmeier, *Rechtsanwalt*,

– za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,

– za Europsku komisiju, G. Braun i L. Nicolae, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: njemački

Presudu

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 6.a i članka 6.e stavka 3. Uredbe (EU) br. 531/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2012. o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji (SL 2012., L 172, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 53., str. 249.), kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. (SL 2015., L 310, str. 1., u daljnjem tekstu: Uredba br. 531/2012).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Telefónica Germany GmbH & Co. OHG, davatelja telekomunikacijskih usluga koji djeluje, među ostalim, pod nazivom „O2”, i Bundesverbanda der Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände (Savezna unija potrošačkih organizacija i udruga, Njemačka) (u daljnjem tekstu: Bundesverband) u vezi sa zahtjevom za prestanak povrede koji je potonji podnio protiv praksi O2 koje se odnose na načine prelaska na novu tarifu za roaming reguliranu na razini Europske unije, nakon što su, s učinkom od 15. lipnja 2017., ukinute maloprodajne dodatne naknade za roaming unutar Unije.

Pravni okvir

Uredba br. 531/2012

3 U skladu s člankom 2. stavkom 2. točkom (r) Uredbe br. 531/2012, „domaća maloprodajna cijena” definirana je kako slijedi:

„domaća maloprodajna jedinična naknada davatelja usluga roaminga koja se primjenjuje na odlazne pozive i poslane SMS poruke (započete i završene na različitim javnim komunikacijskim mrežama unutar iste države članice) te na podatke koje je korisnik potrošio; u slučaju da ne postoji točno određena domaća maloprodajna jedinična naknada, domaća maloprodajna cijena smatra se istim mehanizmom naplate kao što je onaj koji se primjenjuje na korisnika za odlazne pozive i poslane SMS poruke (započete i završene na različitim javnim komunikacijskim mrežama unutar iste države članice) te za potrošene podatke u državi članici tog korisnika.”

4 Članak 6.a te uredbe, naslovljen „Ukidanje maloprodajnih dodatnih naknada za roaming”, određuje:

„S učinkom od 15. lipnja 2017., […] davatelji usluga roaminga ne naplaćuju nikakvu dodatnu naknadu uz domaću maloprodajnu cijenu korisnicima roaminga u bilo kojoj državi članici za bilo koji regulirani odlazni ili dolazni poziv u roamingu, za bilo koju reguliranu poslanu SMS poruku u roamingu i za bilo koju reguliranu podatkovnu uslugu u roamingu koju upotrebljavaju, uključujući MMS poruke, niti ikakvu opću naknadu za omogućavanje upotrebe terminalne opreme ili usluge u inozemstvu, podložno člancima 6.b i 6.c.”

5 Članak 6.b navedene uredbe, naslovljen „Pravedna uporaba”, glasi kako slijedi:

„1. Davatelji usluga roaminga mogu primijeniti […] ‚politiku pravedne uporabe’ na potrošnju reguliranih maloprodajnih usluga roaminga koje se pružaju po primjenjivoj domaćoj razini maloprodajnih cijena kako bi se spriječilo da korisnici roaminga prekomjerno ili u svrhu zlouporabe upotrijebe regulirane maloprodajne usluge roaminga, poput toga da upotrebljavaju takve usluge u državi članici koja nije država članica njihova domaćeg davatelja usluga za potrebe koje nisu potrebe povremenih putovanja.

Svakom politikom pravedne uporabe korisnicima davatelja usluga roaminga omogućuje se potrošnja količine reguliranih maloprodajnih usluga roaminga po primjenjivim domaćim maloprodajnim cijenama koja je usklađena s njihovim tarifnim planovima.

2. Članak 6.e primjenjuje se na regulirane maloprodajne usluge roaminga koje premašuju bilo koja ograničenja u okviru bilo koje politike pravedne uporabe."

6 U skladu s člankom 6.c stavkom 1. Uredbe br. 531/2012, naslovljenim „Održivost ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming":

„U posebnim i iznimnim okolnostima, s ciljem osiguravanja održivosti njegova domaćeg modela naplate, ako davatelj usluga roaminga ne može osigurati povrat sveukupnih stvarnih i projiciranih troškova pružanja reguliranih maloprodajnih usluga roaminga u skladu s člancima 6.a i 6.b iz sveukupnih stvarnih i projiciranih prihoda od pružanja takvih usluga, taj davatelj usluga roaminga može podnijeti zahtjev za odobrenje primjene dodatne naknade. Takva dodatna naknada primjenjuje se samo u mjeri u kojoj je to potrebno za povrat troškova pružanja reguliranih maloprodajnih usluga roaminga, uzimajući u obzir primjenjive maksimalne veleprodajne naknade."

7 Članak 6.e te uredbe, naslovljen „Pružanje reguliranih maloprodajnih usluga roaminga", u stavcima 1. i 3. navodi:

„1. Ne dovodeći u pitanje drugi podstavak, ako davatelj usluga roaminga primjenjuje dodatnu naknadu za potrošnju reguliranih maloprodajnih usluga roaminga koja premašuje bilo koja ograničenja u okviru bilo koje politike pravedne uporabe, mora ispunjavati sljedeće zahtjeve (isključujući PDV):

[…]

3. Davatelji usluga roaminga mogu ponuditi, a korisnici roaminga mogu svjesno izabrati tarifu za roaming koja je različita od tarife određene u skladu s člancima 6.a, 6.b, 6.c i stavkom 1. ovog članka, na temelju koje korisnici roaminga imaju koristi od drukčije tarife za regulirane usluge roaminga od one koja bi im bila dodijeljena da nisu sami tako izabrali. Davatelj usluga roaminga podsjeća te korisnike roaminga na prirodu pogodnosti povezanih s roamingom koje bi time izgubili.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, davatelji usluga roaminga automatski primjenjuju tarifu određenu u skladu s člancima 6.a i 6.b te stavkom 1. ovog članka na sve postojeće i nove korisnike roaminga.

Svaki korisnik roaminga u svakom trenutku može podnijeti zahtjev da prijeđe na tarifu određenu u skladu s člancima 6.a, 6.b, 6.c i stavkom 1. ovog članka ili da prijeđe s te tarife. Ako korisnici roaminga svjesno odluče prijeći s tarife određene u skladu s člancima 6.a, 6.b, 6.c i stavkom 1. ovog članka ili ponovno prijeći na tu tarifu, svaki prelazak obavlja se u roku od jednog radnog dana od primitka zahtjeva, ne naplaćuje se i ne podrazumijeva uvjete ili ograničenja u vezi s drugim elementima pretplate koji se ne odnose na roaming. Davatelji usluga roaminga mogu odgoditi prelazak do isteka minimalnog utvrđenog razdoblja važenja prethodne tarife za roaming ne duljeg od dva mjeseca."

8 Članak 6.f navedene uredbe, naslovljen „Prijelazne maloprodajne dodatne naknade za roaming", određuje:

„1. Od 30. travnja 2016. do 14. lipnja 2017. davatelji usluga roaminga mogu primjenjivati dodatnu naknadu uz domaću maloprodajnu cijenu za pružanje reguliranih maloprodajnih usluga roaminga.

2. Tijekom razdoblja iz stavka 1. ovog članka članak 6.e primjenjuje se *mutatis mutandis*."

9 Članak 14. Uredbe br. 531/2012, naslovljen „Transparentnost maloprodajnih naknada za pozive i SMS poruke u roamingu”, u stavku 3. predviđa:

„Davatelji usluga roaminga svim korisnicima prilikom zasnivanja pretplatničkog odnosa daju potpune informacije o primjenjivim naknadama za roaming. Svojim korisnicima roaminga također bez nepotrebnog odlaganja daju ažurirane informacije o primjenjivim naknadama za roaming kod svake promjene navedenih naknada.

Davatelji usluga roaminga u razumnim vremenskim razmacima šalju podsjetnik svim korisnicima koji su se odlučili za drugu tarifu.”

Uredba 2015/2120

10 Uvodne izjave 21. i 25. Uredbe 2015/2120 glase:

„(21) Uredbom [br. 531/2012 u njezinoj izvornoj verziji] utvrđuje se cilj politike da bi se razlika između tarifa za roaming i domaćih tarifa trebala približiti nuli. Međutim, krajnji cilj uklanjanja razlike između domaćih naknada i naknada za roaming ne može se ostvariti na održiv način sa zabilježenom razinom veleprodajnih naknada. Stoga se ovom Uredbom utvrđuje da bi maloprodajne dodatne naknade za roaming trebalo ukinuti od 15. lipnja 2017. pod uvjetom da se riješe pitanja koja se trenutačno zapažaju na veleprodajnim tržištima roaminga. [Europska] komisija bi u tom pogledu trebala provesti preispitivanje veleprodajnog tržišta roaminga i podnijeti zakonodavni prijedlog na temelju ishoda tog preispitivanja.

[…]

(25) Kako bi se osigurao nesmetan prelazak s Uredbe [br. 531/2012 u njezinoj izvornoj verziji] na ukidanje maloprodajnih dodatnih naknada za roaming, ovom Uredbom trebalo bi se uvesti prijelazno razdoblje u kojem bi davatelji usluga roaminga trebali moći dodati naknadu na domaće cijene za pružene regulirane maloprodajne usluge roaminga. Tim prijelaznim režimom trebala bi se već pripremiti temeljna promjena pristupa, uključivanjem roaminga na razini Unije kao sastavnog dijela domaćih tarifnih planova koji se nude na različitim domaćim tržištima. Stoga bi početna točka prijelaznog režima trebale biti odgovarajuće domaće maloprodajne cijene, na koje se može primjenjivati dodatna naknada koja nije veća od maksimalne veleprodajne naknade za roaming primjenjive u razdoblju koje neposredno prethodi prijelaznom razdoblju. Takvim prijelaznim režimom također bi se trebala osigurati znatna sniženja cijena za korisnike od datuma početka primjene ove Uredbe te on ne bi trebao, kada se dodatna naknada doda na domaću maloprodajnu cijenu, pod bilo kojim okolnostima dovesti do maloprodajne naknade za roaming veće od maksimalne regulirane maloprodajne naknade za roaming primjenjive u razdoblju koje neposredno prethodi prijelaznom razdoblju.”

Glavni postupak i prethodno pitanje

11 Društvo Telefónica Germany davatelj je telekomunikacijskih usluga koji, među ostalim, nudi sklapanje ugovora o uslugama mobilne komunikacije pod imenom „O2”.

12 Nakon donošenja Uredbe 2015/2120, O2 je na svojoj internetskoj stranici www.o2online.de objavio informacije o načinima prelaska na novu tarifu za roaming reguliranu na razini Unije, koja načelno odgovara usluzi „*Roam like at home*” (roaming kao kod kuće) (u daljnjem tekstu: usluga RKKK). Konkretnije, u rubrici te stranice naslovljenoj „Opće informacije” navodi se sljedeće:

„Svi korisnici mogu od 22. svibnja 2017. slanjem SMS-a prijeći na reguliranu tarifu EU-a za roaming. Za to pošalji SMS s riječi ‚DA' na broj 65544. Tada se automatski prebacuješ na reguliranu tarifu. Nakon uspješnog prebacivanja, primit ćeš potvrdni SMS.”

13 Iz rubrike te stranice naslovljene „Kako prijeći na reguliranu tarifu EU-a za roaming?” proizlazi da:

„Načelno možeš u svakom trenutku jednostavno putem [informatičke] aplikacije O2 prijeći na reguliranu tarifu EU-a za roaming. Usto, svi korisnici O2 mogu od 22. svibnja 2017. slanjem SMS-a prijeći na reguliranu tarifu EU-a za roaming. Za to pošalji SMS s riječi ‚DA' na broj 65544. Tada se automatski prebacuješ na reguliranu tarifu. Nakon uspješnog prebacivanja, primit ćeš potvrdni SMS.

Ako već danas imaš reguliranu tarifu EU-a za roaming (koja se naziva i ‚*Roaming Basic*' (osnovni roaming) odnosno ‚*Weltzonenpack*' (paket svjetskih zona) i ‚*Mobiles Internet Ausland*' (mobilni internet u inozemstvu)), najkasnije do 15. lipnja 2017. prebacuješ se na novu tarifu a da ne moraš ništa učiniti. Trenutačna regulirana tarifa EU-a za roaming automatski se prebacuje na novu reguliranu tarifu EU-a za roaming tako da se na tebe od 15. lipnja 2017. primjenjuju domaći uvjeti tvoje tarife (za razgovore, SMS poruke i podatke) i u državama članicama [Unije].”

14 Bundesverband smatra da su načini prelaska na novu reguliranu tarifu za roaming, kako su navedeni na internetskoj stranici društva O2, u biti zahtijevali od korisnika O2 koji su prije 15. lipnja 2017. imali drugu tarifu koja nije bila regulirana tarifa za roaming (u daljnjem tekstu: druga tarifa ili alternativna tarifa) da društvu O2 daju posebnu izjavu kako bi iskoristili prednosti nove regulirane tarife za roaming i osobito usluge RKKK, slanjem SMS-a i/ili putem informatičke aplikacije O2. Bundesverband, koji smatra da se ta praksa osobito protivi članku 6.a i članku 6.e stavku 3. Uredbe 531/2012, uputio je sudu koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku, Landgerichtu München I (Zemaljski sud u Münchenu I), zahtjev za prestanak povrede tom praksom.

15 U okviru tog tužbenog zahtjeva Bundesverband ističe da se, na temelju tih odredbi, RKKS mora automatski primjenjivati na sve potrošače od dana stupanja na snagu navedene uredbe, odnosno od 15. lipnja 2017. Stoga je O2 obvezan automatski prebaciti sve korisnike na uslugu RKKK, neovisno o tome jesu li se prethodno odlučili za alternativnu tarifu. Društvo O2 ne može zahtijevati od svojih korisnika koji su imali drugu tarifu da očituju svoju volju da promijene tarifu kako bi se koristili uslugom RKKK.

16 Telefónica Germany navodi da, u okviru primjene Uredbe br. 531/2012, treba razlikovati dvije vrste tarifa za roaming, odnosno reguliranu tarifu i tzv. alternativnu tarifu. Regulirana tarifa je standardna tarifa u kojoj se načelno ne smiju naplaćivati dodatne naknade na domaću maloprodajnu cijenu, dok se alternativnom tarifom predviđaju uvjeti koji odstupaju od domaće maloprodajne cijene. Prema Telefónici Germany, ta uredba zahtijeva automatsku primjenu usluge RKKK za korisnike koji su već prije 15. lipnja 2017. imali reguliranu tarifu. Naprotiv, u skladu s člankom 6.e stavkom 3. iste uredbe, obveza automatskog prebacivanja na uslugu RKKK ne primjenjuje se na korisnike koji su 15. lipnja 2017. imali alternativnu tarifu.

17 Sud koji je uputio zahtjev smatra da je pitanje treba li se, počevši od 15. lipnja 2017., nova regulirana tarifa za roaming automatski primijeniti na sve korisnike odlučujuće za rješenje spora u glavnom postupku, osobito s obzirom na to da, čak i nakon isteka roka od 15. lipnja 2017., O2 nije prebacio na tu tarifu sve korisnike koji su imali alternativnu tarifu.

18 U tim je okolnostima Landgericht München I (Zemaljski sud u Münchenu I) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li članak 6.a i članak 6.e stavak 3. Uredbe (EU) br. 531/2012 tumačiti na način da su davatelji usluga pokretnih komunikacija morali do 15. lipnja 2017. prebaciti sve korisnike na reguliranu tarifu u skladu s člankom 6.a Uredbe (EU) br. 531/2012, neovisno o tome jesu li do tada ti korisnici imali reguliranu tarifu ili posebnu, takozvanu alternativnu tarifu za roaming?"

O prethodnom pitanju

19 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 6.a i članak 6.e stavak 3. Uredbe br. 531/2012 tumačiti na način da se nova regulirana tarifa za roaming iz članka 6.a te uredbe automatski primjenjuje, s učinkom od 15. lipnja 2017., ne samo na korisnike koji su već imali reguliranu tarifu za roaming nego i na korisnike koji su se do tog datuma odlučili za drugu tarifu.

20 Kako bi se odgovorilo na to pitanje, valja podsjetiti na to da, u skladu s ustaljenom sudskom praksom, prilikom tumačenja odredbe prava Unije valja uzeti u obzir ne samo njezin tekst već i njezin kontekst te zadane ciljeve propisa kojeg je dio (presuda od 3. listopada 2019., Wasserleitungsverband Nördliches Burgenland i dr., C-197/18, EU:C:2019:824, t. 48. i navedena sudska praksa).

21 Kao prvo, najprije valja utvrditi da iz teksta članka 6.a Uredbe br. 531/2012 proizlazi da se prelazak na uslugu RKKK općenito trebao provesti s učinkom od 15. lipnja 2017. „korisnicima roaminga u bilo kojoj državi članici", a da ta odredba ne sadržava iznimke ili rezerve povezane s tim „korisnicima roaminga" ni, *a fortiori*, rezerve povezane s pitanjem jesu li ti korisnici do tada imali drugu tarifu. Naime, jedine rezerve navedene u članku 6.a Uredbe br. 531/2012 proizlaze iz članka 6.b, naslovljenog „Pravedna uporaba", i članka 6.c, naslovljenog „Održivost ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming", te uredbe, koji određuju okvir u kojem davatelji usluga roaminga mogu primijeniti politiku pravedne uporabe usluge RKKK i iznimno primijeniti dodatne naknade za roaming.

22 Nadalje, automatska priroda prelaska na reguliranu tarifu za roaming u odnosu na sve korisnike potvrđena je tekstom odredbi članka 6.e stavka 3. Uredbe br. 531/2012.

23 Naime, s jedne strane, prvi podstavak te odredbe davateljima usluga daje mogućnost „ponuditi" i korisnicima roaminga „svjesno izabrati" „tarifu za roaming koja je različita od tarife određene u skladu s člancima 6.a, 6.b, 6.c […] koja bi im bila dodijeljena da nisu sami tako izabrali". Članak 6.e stavak 3. Uredbe br. 531/2012 stoga uspostavlja sustav odstupanja (*opt-out*), prema kojem se, u biti, korisnik koji se ne želi koristiti uslugom RKKK mora o tome izričito očitovati. To tumačenje, osim toga, potvrđuje zadnja rečenica prvog podstavka te odredbe, kojom se predviđa da „[d]avatelj usluga roaminga podsjeća te korisnike roaminga na prirodu pogodnosti povezanih s roamingom koje bi izgubili [ako bi potonji morali izabrali tarifu za roaming različitu od one utvrđene u skladu s člancima 6.a, 6.b i 6.c te uredbe]". Nadalje, tekst te iste odredbe ne utvrđuje vremenski okvir povezan s njezinom primjenom, iz čega slijedi da se takav izbor *opt-outa* može donijeti i prije isteka roka 15. lipnja 2017. Stoga, u svrhu donošenja takvog izbora prije tog datuma i zadržavanja druge tarife nakon tog datuma, davatelji usluga roaminga bili su dužni prije tog datuma kontaktirati predmetne korisnike kako bi ih pitali žele li zadržati svoju drugu tarifu, podsjetivši ih na „prirodu pogodnosti povezanih s roamingom koje bi [navedenim izborom] izgubili". U skladu s tim pravilom, ako korisnik odgovori niječno ili ne odgovori, na njega se automatski primjenjuje tarifa RKKK.

24 S druge strane, drugi podstavak članka 6.e stavka 3. Uredbe br. 531/2012 potvrđuje da „davatelji usluga roaminga automatski primjenjuju [reguliranu tarifu za roaming] na sve postojeće i nove korisnike roaminga". Stoga je činjenica da se ta automatska primjena odnosi na „sve korisnike", bez razlike prema profilu korisnika ili tarifi koja se do tada na njih primjenjivala, nedvosmislena. U tom smislu, dio uvodne rečenice tog drugog podstavka („ne dovodeći u pitanje prvi podstavak") služi kako bi se

naglasilo da se druga tarifa može nastaviti nuditi čak i nakon stupanja na snagu tarife RKKK, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti iz prvog podstavka navedenog članka 6.e stavka 3. i osobito da je tu tarifu korisnik „svjesno izabrao”.

25 Kao drugo, što se tiče konteksta u kojem se nalaze članak 6.a i članak 6.e stavak 3. Uredbe br. 531/2012, valja istaknuti da su te odredbe uvedene Uredbom 2015/2120 radi ukidanja maloprodajnih dodatnih naknada za roaming unutar Unije.

26 Naime, kao što to proizlazi iz uvodne izjave 21. Uredbe 2015/2120, zakonodavac Unije utvrdio je da se, s obzirom na zabilježenu razinu veleprodajnih cijena, uklanjanje razlike između domaćih naknada i naknada za roaming, koje je krajnji cilj Uredbe br. 531/2012, kao što je to navedeno u uvodnoj izjavi 3. te uredbe u njezinoj izvornoj verziji, ne može ostvariti na održiv način, zbog čega je odlučeno da se od 15. lipnja 2017. ukinu maloprodajne dodatne naknade za roaming.

27 Automatska priroda tog prelaska na uslugu RKKK također proizlazi iz uvodne izjave 25. Uredbe 2015/2120, koja predviđa „prijelazno razdoblje u kojem bi davatelji usluga roaminga trebali moći dodati naknadu na domaće cijene […]”, međutim, bez upućivanja na drugu tarifu ili čak na mogućnost uvjetovanja primjene usluge RKKK odgovarajućom izjavom koju je korisnik dao davateljima usluga.

28 U tom pogledu valja smatrati da je točno da je cilj Uredbe br. 531/2012 u njezinoj izvornoj verziji bio utvrditi na razini Unije maksimalnu maloprodajnu cijenu po reguliranoj tarifi nazvanoj „eurotarifa” i da je predviđala da se ona od 1. srpnja 2012. automatski primjenjuje na sve postojeće korisnike roaminga, osim onih koji su se već svjesno odlučili za tarifu za roaming različitu od one koja bi im bila odobrena da nisu napravili taj izbor. Tomu svjedoče uvodne izjave 48. i 77. Uredbe br. 531/2012 u njezinoj izvornoj verziji kao i, što se tiče „eurotarifa za govorne usluge”, članak 8. stavci 2. i 3. iste uredbe, u vezi s „eurotarifom za SMS” članak 10. stavci 2. i 4. te uredbe i, što se tiče „eurotarife za podatkovne usluge”, članak 13. stavci 2. i 3. navedene uredbe.

29 Međutim, sve te odredbe prvotne verzije Uredbe br. 531/2012 o automatskoj primjeni eurotarife nisu samo stavljene izvan snage, nego su, osim toga, odgovarale drukčijem *ratio legisu* prema kojem korisnik može imati pravo na drugu tarifu koja je niža od eurotarife. Tako se, među ostalim, članak 13. stavak 3. Uredbe br. 531/2012 u svojoj izvornoj verziji poziva na „tarifu koja je očito niža od eurotarife za podatkovne usluge”.

30 Nasuprot tomu, u slučaju usluge RKKK razlika u cijeni između druge tarife za roaming i regulirane tarife za roaming načelno je isključena.

31 Stoga, ne isključujući mogućnost da bi automatski prelazak na uslugu RKKK, zbog mogućeg prilagođavanja ugovora o roamingu, u određenim slučajevima mogao imati za posljedicu povlačenje određenih prednosti povezanih s pojedinačnim korisnikovim potrebama, želja zakonodavca Unije za davanjem prednosti automatskom uvođenju usluge RKKK u pogledu svih korisnika nedvosmislena je.

32 Kao treće, to tumačenje potvrđuje cilj Uredbe br. 531/2012, koji je, kao što to proizlazi iz njezina članka 1. stavka 2. i uvodne izjave 21. Uredbe 2015/2120, „ostvariti unutarnje tržište usluga pokretnih komunikacija na kojem u konačnici neće biti razlike između nacionalnih tarifa i tarifa za roaming”. Stoga, ako je automatski prelazak na uslugu RKKK za sve korisnike u roamingu u potpunosti u skladu s tim ciljem, nasuprot tomu, zahtjev za omogućavanje uporabe usluge RKKK izričitim očitovanjem volje (*opt-in*) mogao bi biti protivan tom cilju u situacijama u kojima je druga tarifa i dalje viša od nacionalne tarife.

33 U tom pogledu, važno je naglasiti da režimi *opt-ina* i *opt-outa* stvaraju jednake neugodnosti za korisnike, s obzirom na to da se i jedan i drugi sastoje od toga da od potonjih zatraže da izraze svoju volju davatelju usluga roaminga. Međutim, zakonodavac Unije smatrao je da je sustav automatskog prelaska na uslugu RKKK, osobito zbog činjenice da u sustavu izuzeća (*opt-out*) šutnja znači

odobrenje usluge RKKK, omogućio učinkovitije postizanje cilja navedenog Uredbom br. 531/2012, a taj je cilj stvaranje unutarnjeg tržišta mobilnih komunikacija bez razlike između nacionalnih tarifa i tarifa za roaming.

34 S obzirom na prethodna razmatranja, na postavljeno pitanje valja odgovoriti tako da članak 6.a i članak 6.e stavak 3. Uredbe br. 531/2012 treba tumačiti na način da su od 15. lipnja 2017. davatelji usluga roaminga bili obvezni na sve svoje korisnike automatski primijeniti reguliranu tarifu za roaming navedenu, među ostalim, u članku 6.a te uredbe, neovisno o tome jesu li se ti korisnici prethodno odlučili za reguliranu tarifu za roaming ili za neku drugu tarifu, osim ako su do isteka roka 15. lipnja 2017. izričito odabrali imati neku drugu tarifu, u skladu s postupkom koji je u tom pogledu predviđen člankom 6.e stavkom 3. prvim podstavkom te uredbe.

Troškovi

35 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (osmo vijeće) odlučuje:

Članak 6.a i članak 6.e stavak 3. Uredbe (EU) br. 531/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2012. o roamingu u javnim pokretnim komunikacijskim mrežama u Uniji, kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2015/2120 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015., treba tumačiti na način da su od 15. lipnja 2017. davatelji usluga roaminga bili obvezni na sve svoje korisnike automatski primijeniti reguliranu tarifu za roaming navedenu, među ostalim, u članku 6.a te uredbe, neovisno o tome jesu li se ti korisnici prethodno odlučili za reguliranu tarifu za roaming ili za neku tarifu koja nije regulirana tarifa za roaming, osim ako su do isteka roka 15. lipnja 2017. izričito odabrali imati neku drugu tarifu, u skladu s postupkom koji je u tom pogledu predviđen člankom 6.e stavkom 3. prvim podstavkom te uredbe.

Potpisi